

Załącznik nr 11 do uchwały nr 100/1277/08 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 30 grudnia 2008 r.

**REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2007-2013**

WYTYCZNE TEMATYCZNE

dotyczące przygotowania

Studiów Wykonalności

dla projektów ubiegających się o dofinansowanie

w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Kujawsko-Pomorskiego

na lata 2007-2013

z zakresu Działania 3.1.

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY EDUKACYJNEJ

Toruń, grudzień 2008



PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO



SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. GENEZA PROJEKTU, OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO I ANALIZA OTOCZENIA (II.4.).....	4
2. ANALIZA WARIANTÓW (II.7.).....	4
3. OPIS STANU PROJEKTOWANEGO (II.8.).....	5
4. WYKONALNOŚĆ FINANSOWO-EKONOMICZNA PROJEKTU (III).....	5
5. ANALIZA WYKONALNOŚCI PRAWNEJ (IV.3.).....	7
SPIS MAP I FOTOGRAFII	8

Wprowadzenie

Celem Wytycznych Tematycznych jest ujednolicenie zasad sporządzania studiów wykonalności dla projektów inwestycyjnych ubiegających się o dofinansowywanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY EDUKACYJNEJ Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013. Niniejsze Wytyczne odnoszą się do specyfiki powyższego Działania i jako takie są materiałem dodatkowym do WYTYCZNYCH OGÓLNYCH DOTYCZĄCYCH PRZYGOTOWANIA STUDIÓW WYKONALNOŚCI DLA PROJEKTÓW UBIEGAJĄCYCH SIĘ O DOFINANSOWANIE W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2007-2013, zwanych dalej Wytycznymi Ogólnymi, wraz z załączonym do Wytycznych Ogólnych modelem finansowym w formacie edytowalnym x/s.

Wytyczne Tematyczne odnoszą się do poszczególnych rozdziałów Wytycznych Ogólnych w zakresie wykonalności technicznej oraz instytucjonalno-prawnej i finansowo-ekonomicznej projektu. Dotyczą niżej wymienionych rozdziałów i podrozdziałów Wytycznych Ogólnych (w nawiasach - numeracja rozdziałów i podrozdziałów z Wytycznych Ogólnych) stanowiąc ich uszczegółowienie:

1. Geneza projektu, opis stanu istniejącego i analiza otoczenia (II.4.),
2. Analiza wariantów (II.7),
3. Opis stanu projektowanego (II.8),
4. Wykonalność finansowo-ekonomiczna projektu (III),
5. Analiza wykonalności prawnej (IV.3.).

1. Geneza projektu, opis stanu istniejącego i analiza otoczenia (II.4.)

W niniejszej części studium należy przedstawić genezę, przyczyny realizacji projektu oraz określić problemy, jakie zostaną rozwiązane w wyniku realizacji zaplanowanych działań. Należy scharakteryzować uwarunkowania społeczno-gospodarcze i infrastrukturalne występujące na terenie oddziaływania projektu, w tym:

1. społeczne (np. liczba mieszkańców, trendy demograficzne, stopa bezrobocia, w tym długotrwałego, poziom wykształcenia, ubóstwa i wykluczenia, przestępczości i wykroczeń, oferta edukacyjna, sportowo-rekreacyjna, kulturalna, poziom i jakość kształcenia, inne aspekty i problemy społeczne, liczba uczniów, studentów w danym obiekcie, trendy w tym zakresie, dostosowanie oferty edukacyjnej, kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku pracy, kwalifikacje kadry dydaktycznej, itd.),
2. gospodarcze (np. liczba przedsiębiorstw z podziałem na branże, liczba przedsiębiorstw przypadająca na 1000 mieszkańców, bariery rozwoju przedsiębiorczości, turystyki w tym związane z dostępnością wykwalifikowanych zasobów ludzkich itd.),
3. infrastrukturalne (np. stan ilościowy i jakościowy oraz rozmieszczenie infrastruktury edukacyjnej, naukowo-badawczej, dydaktycznej, sportowej, w tym bibliotek, sal specjalistycznych, laboratoriów, dostępność obiektów dla mieszkańców, sposób wykorzystania obiektów, itd.).

2. Analiza wariantów (II.7.)

W przypadku Działania 3.1. należy rozpatrywać następujące opcje:

1. lokalizacyjne – alternatywna lokalizacja obiektu, rozbudowa, przebudowa, adaptacja innego obiektu (kwestie prawne, własność gruntów, funkcjonalność, potrzeby i liczba użytkowników, inne plany inwestycyjne na terenie oddziaływania projektu, koszty, etc.),
2. zakres i skala – budowa nowego obiektu czy rozbudowa, adaptacja istniejącego budynku, wielkość budynku, hali sportowej, liczba sal, wyposażenia (trwałość, jakość, funkcjonalność, potrzeby i liczba użytkowników, koszty, etc.),
3. techniczne – technologia oraz infrastruktura towarzysząca, wyposażenie tzn. (trwałość, jakość, funkcjonalność, potrzeby i liczba użytkowników, inne plany inwestycyjne na terenie oddziaływania projektu, koszty etc.).

W celu dokonania wyboru wariantu projektu powinny być przeprowadzone analizy stanu istniejącego w zakresie liczby użytkowników obiektów, poziomu wykształcenia mieszkańców, potrzeb kształcenia względem rynku pracy, powszechności uprawiania sportu, oraz prognozy w tym obszarze. Opis stanu obecnego w zakresie edukacji powinien być

zawarte w opisie stanu istniejącego (punkt II.4.).

Projekty z zakresu infrastruktury edukacyjnej (Działanie 3.1. RPO WK-P) należy porównywać używając narzędzia, jakim jest *analiza efektywności kosztowej (CEA)*, która wymaga wyrażenia efektów inwestycji w przyjętych jednostkach naturalnych związanych z realizacją projektu. Polega ona na obliczeniu wskaźnika *dynamicznego kosztu jednostkowego (DGC)*, którego metodyka została opisana w Wytycznych Ogólnych. Możliwe jest stosowanie dla potrzeb analizy wariantów *analizy wielokryterialnej*, która jest metodą oceny wariantów, stosowaną, gdy nie istnieje możliwość skwantyfikowania efektów inwestycji w jednostkach pieniężnych lub naturalnych.

Po przeprowadzeniu analizy wariantów danego projektu, należy dokonać wyboru najlepszego wariantu projektu. Wariant najlepszy odznacza się najniższym dynamicznym kosztem jednostkowym, natomiast w przypadku metody wielokryterialnej – najwyższą oceną sumaryczną, czyli maksymalnym wpływem na osiągnięcie celów projektu.

3. Opis stanu projektowanego (II.8.)

Charakteryzując rozwiązania techniczne wariantu optymalnego, poza elementami zawartymi w Wytycznych Ogólnych, należy zwrócić uwagę na:

1. dostosowanie wspieranej infrastruktury do celów projektu, specyfiki obszaru i beneficjentów,
2. funkcjonalność infrastruktury, w tym uwzględnienie grup społecznych zagrożonych wykluczeniem, np. niepełnosprawnych.

4. Wykonalność finansowo-ekonomiczna projektu (III)

Analiza finansowa

Należy zaprezentować zmianę przychodów ze sprzedaży związaną z projektem lub eksploatacją jego produktów i usług w rocznych przedziałach czasowych w okresie analizy – jako różnicę pomiędzy stanem obecnym i projektowanym.

Podstawą szacowania przychodów ze sprzedaży musi być program sprzedaży zawierający określenie prognozowanych ilości sprzedanych produktów i usług oraz prognozowane ceny jednostkowe. Przyjęte założenia i ich podstawy muszą być szczegółowo określone i wiarygodne. Rozdział ten dotyczy projektów, których produkty i usługi udostępniane są odpłatnie.

Ponadto należy zaprezentować opis aktualnej i przyszłej polityki cenowej – wysokość opłat za korzystanie z obiektu, sposób kalkulacji cen, które zapewnią samofinansowanie i płynność właściciela czy też operatora oraz amortyzację i ewentualne dopłaty.

Dla okresu prognozowanego należy dokonać dla wariantu bezinwestycyjnego kalkulacji opłat za korzystanie z obiektu na podstawie danych historycznych z uwzględnieniem ewentualnych dopłat. W przypadku budowy nowego obiektu infrastruktury edukacyjnej w wariantie bezinwestycyjnym opłaty będą równe 0.

Należy zaprezentować różnicę w poziomie opłat wywołaną realizacją przedsięwzięcia – różnicę pomiędzy opłatami oszacowanymi dla wariantu inwestycyjnego i wariantu bezinwestycyjnego. Dla obu wariantów muszą zostać zachowane jednolite zasady kalkulacji opłat jednostkowych. Ewentualne dopłaty należy traktować w analizie finansowej jako przychód.

Należy przeprowadzić kalkulację rocznej ilości usług będących przedmiotem uzyskiwania przychodów poprzez przemnożenie ilości sprzedaży i wartości jednostkowych – dla poszczególnych rodzajów usług podlegających sprzedaży – w stanie obecnym i projektowanym. Dane dotyczące ilości sprzedaży muszą być tożsame ze sposobem kalkulacji i wielkościami przyjętymi w rozdziale Analizy specyficzne dla danego sektora.

Analizę przeprowadzamy przy założeniu stałych parametrów.

Należy przygotować plan przychodów określony poprzez iloczyn ilości sprzedaży i przyjętych opłat w poszczególnych przedziałach czasowych. Plan ten musi zostać przygotowany dla prognozowanego stanu bezinwestycyjnego oraz stanu projektowanego i różnicy pomiędzy nimi - zmiany przychodów wynikającej z realizacji przedsięwzięcia.

Analiza ekonomiczna

Analiza efektywności kosztowej musi zostać przeprowadzona dla wszystkich projektów. Polega ona na określeniu wskaźnika efektywności kosztowej, odnoszącego średnioroczną miarę rezultatu do średniorocznego kosztu. Wskaźnik ten pozwala na zachowanie porównywalności projektów i wybór najtańszych dla społeczeństwa opcji realizacji założonych celów.

Dla projektów z zakresu infrastruktury edukacyjnej wskaźnik efektywności kosztowej należy określić według poniższego wzoru:

Wskaźnik efektywności kosztowej = Średnioroczna miara rezultatu/Średnioroczny koszt

gdzie:

Średnioroczna miara rezultatu – osiąganego po realizacji całego przedsięwzięcia zostanie określona jako:

Miara rezultatu = łączna planowana ilość użytkowników *n + liczba nowych użytkowników *m

gdzie:

n, m – wagi

Liczba nowych użytkowników oznacza wzrost ilości użytkowników wywołany oddziaływaniem inwestycji (zgodnie z wartościami określonymi w rozdziale analizy specyficzne).

Liczba dotychczasowych użytkowników powinna zostać oszacowana na podstawie ostatniego pełnego roku przed rozpoczęciem inwestycji, a liczbę nowych należy obliczyć jako średnią z pięciu lat po zakończeniu projektu.

Średnioroczny koszt – obejmuje roczne koszty operacyjne (eksploatacyjne) po realizacji projektu (wraz z amortyzacją).

Roczne koszty operacyjne (eksploatacyjne) – koszty generowane w wyniku realizacji projektu w okresie rocznym. Jest to więc zmiana kosztów wywołana realizacją projektu, wraz z amortyzacją (zmiana w roku następnym po realizacji projektu). Amortyzacja stanowi odzwierciedlenie nakładów inwestycyjnych. Koszt średnioroczny stanowi iloraz sumy kosztów rocznych w okresie analizy i okresu analizy.

W przypadku pozostałych elementów analizy należy korzystać ze wskazówek z wytycznych ogólnych.

5. Analiza wykonalności prawnej (IV.3.)

Analiza pod kątem występowania pomocy publicznej

W ramach RPO WK-P na lata 2007-2013 przewiduje się wsparcie mające na celu rozwój i poprawę infrastruktury wykorzystywanej do celów edukacyjnych dla podniesienia jakości kształcenia na wszystkich poziomach nauczania. W projektach z zakresu infrastruktury edukacyjnej pomoc publiczna co do zasady nie wystąpi, o ile jednostka edukacyjna realizująca projekt prowadzi działalność wyłącznie w ramach „krajowego systemu edukacji” (nauczanie w ramach krajowego systemu edukacji nie ma charakteru usługi w rozumieniu art. 50 TWE, a więc nie stanowi działalności gospodarczej).. Pomoc publiczna nie wystąpi w przypadku nauczania w ramach krajowego systemu edukacji przede wszystkim dlatego, że **państwo, ustanawiając i utrzymując taki system**, nie dąży do prowadzenia działalności przynoszącej zysk, ale spełnia swoje obowiązki wobec swojej ludności w dziedzinie socjalnej, kulturalnej i edukacyjnej, a po drugie, że **system jest z zasady finansowany ze środków publicznych**, a nie przez uczniów/studentów lub ich rodziców.

Przy ocenie występowania pomocy publicznej analizie należy poddać m.in. następujące elementy:

1. czy jednostka edukacyjna realizująca projekt prowadzi działalność **wyłącznie** w ramach krajowego systemu edukacji, czy prowadzi również inną działalność gospodarczą? (jeżeli TAK to należy przejść do pytania 4),
2. czy jest możliwość rozdzielenia działalności gospodarczej od działalności prowadzonej w ramach krajowego systemu edukacji?
3. czy jest możliwy wybór operatora do działalności gospodarczej stanowiącej uzupełnienie projektu?
4. czy zajęcia prowadzone przez jednostkę edukacyjną są nieodpłatne?
5. czy są studenci/uczniowie z innych regionów lub państw członkowskich? (z wyłączeniem tzw. wymiany studentów)
6. czy jednostka edukacyjna jest zlokalizowana przy granicy z innym państwem członkowskim?
7. czy jednostka edukacyjna prowadzi działania reklamowe lub marketingowe zmierzające do pozyskania studentów/uczniów z innych państw członkowskich?
8. do kogo kierowana jest oferta jednostki edukacyjnej w związku z przedmiotem projektu?
9. jaka jest atrakcyjność przedmiotu projektu na tle oferty innych jednostek edukacyjnych w regionie/Polsce/Europie?
10. jaka jest liczba kierunków nauczania?
11. jaka jest liczba studentów/uczniów?
12. w jakim języku prowadzone są zajęcia?

Podsumowanie na podstawie odpowiedzi udzielonych na poprzedzające pytania:

1. czy oferta kierowana jest na rynek ponadregionalny?
2. czy przedmiot projektu jest atrakcyjny w skali co najmniej ponadregionalnej?

Przeprowadzona analiza rynku w oparciu o ww. elementy, na który ma wpływ realizacja projektu pozwoli wykazać/udowodnić wpływ (lub jego brak) udzielonego wsparcia na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi i zakłócenie (bądź nie) konkurencji.

Spis map i fotografii

Do studium wykonalności można załączyć mapki i szkice sytuacyjne lub topograficzne z oznaczeniem terenu realizacji projektu. Można dodatkowo, dla lepszej wizualizacji lokalizacji projektu na tle otoczenia, załączyć zdjęcia lotnicze lokalizacji projektu i jego bezpośredniej okolicy.